

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผู้วิจัยขอนำเสนอรายงานขั้นตอน และรายละเอียดดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา โรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
2. ผลการศึกษาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา โรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์

ผลการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา โรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลจากการวิเคราะห์เอกสาร

โรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ได้รับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบที่สองระหว่างวันที่ 18,19 และ 22 มิถุนายน 2552 โรงเรียนไม่ผ่านการประเมินเนื่องจากมีสาเหตุมาจากปัญหาหลายด้าน ด้านผู้เรียนปฐมวัย ควรได้รับการจัดกิจกรรมในการพัฒนากระบวนการคิด ความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ให้ผู้เรียนอย่างหลากหลาย มีกิจกรรมประเภทการสำรวจสิ่งต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์และถ่ายทอดผ่านการพูดให้ผู้เรียนเล่าเป็นเรื่องราว หรือผลงานทางศิลปะ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากการใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดตาม และหาข้อสรุปคำตอบด้วยตนเอง จัดกิจกรรมโครงงาน ฝึกการสังเกต สำรวจ ธรรมชาติรอบตัว และนำมาร่วมกันสรุปประมวลผลจากคำพูดของผู้เรียนปฐมวัย และถ่ายทอดเป็นผลงานศิลปะ การวาดภาพ การปั้น การฉีก ตัด ปะ เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานตามพัฒนาการ ทุกด้านไปพร้อม

กัน ด้านผู้เรียนประถมศึกษา ควรได้รับการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดแบบองค์รวมการคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ โดยมีกิจกรรมฝึกให้ผู้เรียนฝึกการพูดหน้าชั้นเรียน กิจกรรมฝึกผู้เรียนให้สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ด้วยตนเอง กิจกรรมสร้างสรรค์ผลงานที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดได้อย่างอิสระ มีการทำโครงการที่มีแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าที่มีความหลากหลาย หนังสือเล่มเล็กที่ผู้เรียนวาดภาพ เขียนเรื่องที่เกิดจากความคิดของตนเอง และมีบันทึกการอ่านที่เป็นระบบจับประเด็นสำคัญและแง่คิดที่ได้จากเรื่อง ที่อ่านจริง ๆ จากความเข้าใจของผู้เรียน ด้านครู ควรจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศภายในและนอกห้องเรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพ นอกจากนั้นควรจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียน การสอนให้มากขึ้น ครูควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและนำมาใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ด้านสถานศึกษา ควรจัดหาและพัฒนาสื่อเพื่อสนับสนุนให้ครูใช้สื่อและการจัดกิจกรรมในการจัดการเรียน การสอนให้มากขึ้น นอกจากนั้นสถานศึกษาควรจัดโครงการและกิจกรรมในระดับแผนงาน ที่สอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยนำมาตรฐานการศึกษามากำหนดเป็นเป้าหมายการดำเนินงาน และตัวบ่งชี้ความสำเร็จ มีการดำเนินการที่เป็นระบบ ครบกระบวนการ PDCA และ โรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ได้รับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบที่สามเมื่อวันที่ 11 -13 ธันวาคม 2556 โรงเรียนได้รับการเสนอแนะในวันสรุปวันสุดท้ายของการประเมิน โดยให้โรงเรียนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ สวนเกษตรพอเพียง โรงเพาะเห็ด และโครงการเกี่ยวกับเกษตรพอเพียง ให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน มีสื่อ อุปกรณ์ ที่เป็นแรงจูงใจให้นักเรียนเข้าไปค้นคว้า หาความรู้ด้วยตนเองผลจากการวิเคราะห์เอกสาร สรุปได้ดังนี้

1.1 สภาพปัญหาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ คือ สภาพบรรยากาศแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมน้อยมากที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน อุปกรณ์เครื่องมือมีน้อยต่อการใช้ในการเรียน ทำให้นักเรียนขาดแรงจูงใจในการใช้แหล่งเรียนรู้ ครูนำแหล่งเรียนรู้ที่มีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนน้อย และแผนงานโครงการ กิจกรรมของโรงเรียนยังมีขาดความสอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

1.2 ความต้องการในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ คือ สภาพบรรยากาศแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน อุปกรณ์ เครื่องมือในแหล่งเรียนรู้เพียงพอ เหมาะสม ครูนำแหล่งเรียนรู้ที่มีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน จัดบรรยากาศแหล่ง

เรียนรู้ให้นำใช้งานจริงให้นักเรียนเข้ามาใช้งานศึกษาหาความรู้ และแผนงานโครงการ กิจกรรม ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อพัฒนาผู้เรียน

1.3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเรือนวัดบ้านสำราญราษฎร์ คือ จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศภายในและนอกห้องเรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพ ครูควรจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้ครบทุก กลุ่มสาระการเรียนรู้ และควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและนำมาใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สถานศึกษาควรจัดหาและพัฒนาสื่อเพื่อสนับสนุนให้ครูใช้สื่อและ การจัดกิจกรรมในการจัดการเรียน การสอนให้มากขึ้น โดยสถานศึกษาควรจัดโครงการและ กิจกรรมในระดับแผนงาน ที่สอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อพัฒนาผู้เรียน โดย นำมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเป็นเป้าหมายการดำเนินงานและตัวบ่งชี้ความสำเร็จ มีการ ดำเนินการที่เป็นระบบ ครบกระบวนการ PDCA

2. ผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม A-I-C

ในการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ ดำเนินการหาแนวทางพัฒนาแหล่งเรียนโดยการนำข้อมูลสภาพปัญหาที่ได้ดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูลในเบื้องต้น มาร่วมกันหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยนำข้อมูลที่จัดทำ โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และช่วยกันวางแผนในการดำเนินการ ซึ่งโรงเรียนได้จัดการประชุม เชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม A-I-C ในวันพุธที่ 19 มิถุนายน 2557 โดยมีผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อหาสภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ที่สำคัญที่สุดที่จะพัฒนาในครั้งนี้ โดยผู้วิจัยได้ใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาโดยการประชุมเชิง ปฏิบัติการ AIC โดยมี 3 กิจกรรมในการดำเนินการ คือ กิจกรรมเตรียมความรู้ กิจกรรมสร้างแนว พัฒนา และกิจกรรมทำงานร่วมกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 กิจกรรมเตรียมความรู้

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ เปิดโอกาสแสดงความ คิดเห็น รับฟังยอมรับ และสรุปร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งกิจกรรมนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษา สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ซึ่งในการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ ได้เป็นวิทยากรพิเศษ ให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา และบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน ในการ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และได้ร่วมรับฟังสภาพปัญหาแหล่งเรียนรู้ร่วมกับผู้ร่วมประชุมเพื่อนำข้อมูลมาพิจารณาในการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต่อไป ผลจากกิจกรรมเตรียมความรู้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมประชุมได้ร่วมกันระดมความคิดเห็นของสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนา

แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ โดยกิจกรรมดังกล่าวผู้วิจัยได้ให้ข้อมูลสภาพปัญหาแหล่งเรียนรู้ในภาพรวมไม่เจาะจง เนื่องจากหากให้ข้อมูลแหล่งเรียนรู้ที่มีปัญหาแบบเจาะจงดังกล่าวไปแล้วอาจจะทำให้ผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไม่ได้ตอบสนองปัญหาตามแนวคิดของตน ผู้วิจัยจึงได้ใช้กลยุทธ์ในการระดมความคิดในเรื่องสภาพปัญหาด้วยเทคนิค ต้นไม้เจ้าปัญหา โดยผู้วิจัยได้แจกกระดาษที่ตัดเป็นวงกลมแจกให้ผู้เข้าประชุมและให้ผู้เข้าประชุมเขียนสภาพปัญหาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนลงบนกระดาษ และนำไปติดบนกระดาษที่เตรียมไว้ ซึ่งจากการระดมความคิดเห็นของสภาพปัญหาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ สรุปได้ว่า แหล่งเรียนรู้มีความพร้อมในการใช้งานและเอื้อต่อการเรียนการสอนน้อยมาก เช่น อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ชำรุด ห้องน้ำสกปรก แหล่งเรียนรู้มีงบประมาณจำกัดในการพัฒนาให้ดีขึ้นหรือพร้อมใช้งาน เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ มีงบประมาณจำกัดที่จะนำมาซ่อมแซม อุปกรณ์เมื่อชำรุดหรือเสียหาย แหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรพอเพียง เช่น กระชังเลี้ยงปลาและกบ ต้องใช้งบประมาณมากและยาวนานในการซื้ออาหารมาให้กบและปลา กิน บรรยากาศแหล่งเรียนรู้สามารถนำมาฝึกปฏิบัติได้เพียงเล็กน้อย เช่น แหล่งเรียนรู้ห้องสมุดมีสภาพอากาศในห้องร้อนมาก ห้องคอมพิวเตอร์ 2 มีแสงมากเกินไปและอยู่ใกล้ห้องน้ำทำให้มีกลิ่นเหม็น และอากาศร้อนมากในยามบ่าย ขาดการนิเทศติดตามประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ว่าแหล่งเรียนรู้ใดเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ คุ่มค่าสำหรับการลงทุน เช่น แหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร คือ แปลงเกษตรพอเพียง กระชังเลี้ยงปลา กระชังเลี้ยงกบ โรงเรือนเพาะชำ โรงเรือนเพาะเห็ด ว่ามีผลผลิตมีความคุ้มค่าในการลงทุนหรือไม่ แหล่งเรียนรู้หลายแหล่งผู้รับผิดชอบขาดการควบคุมดูแลรักษา โดยเฉพาะแหล่งเรียนรู้ด้านเกษตร และผลการศึกษาความต้องการให้แหล่งเรียนรู้ในอนาคตเป็นอย่างไของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันระดมความคิดเห็นความต้องการโดยได้แบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ร่วมกันระดมความคิดเห็นในแต่ละกลุ่มและสรุปความต้องการในอนาคตร่วมกันทั้ง 2 กลุ่ม สรุปได้ว่าความต้องการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในอนาคต คือ แหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน มีบรรยากาศดีเหมาะสำหรับการเรียนรู้ มีอุปกรณ์ครบ พร้อมใช้งาน แหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีพร้อมใช้งาน ทันสมัย มีระบบสืบค้นอินเทอร์เน็ตที่พร้อมใช้งาน ทั้งในโรงเรียนและให้บริการชุมชน เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ให้ชุมชนเข้ามาร่วมใช้งาน มีระบบการบริหารจัดการที่มีระบบ โดยมีการมอบหน้าที่ให้แก่ผู้รับผิดชอบ แหล่งเรียนรู้ที่ชัดเจนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามและประเมินผล แหล่งเรียนรู้มีความคุ้มค่าในการลงทุน โดยเฉพาะเรียนเรียนรู้ด้านการเกษตรสามารถนำผลผลิตมาขายในชุมชนได้ เช่น แหล่งเรียนรู้กล้วยน้ำหว้าเพื่อการศึกษา แหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ด ปอเลี้ยงปลา แปลงเกษตรพอเพียง

2.2 กิจกรรมสร้างแนวการพัฒนา

ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมวิจัยได้ช่วยกันในการระดมความคิด เพื่อกำหนดกลยุทธ์ มาตรการ ทาวิธการและเสนอทางเลือก เพื่อให้บรรลุความมุ่งหวัง บรรลุภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็น การคิดกิจกรรมโครงการที่จะให้บรรลุความมุ่งหมายและจัดลำดับความสำคัญ ซึ่งจากร่วมระดม ความคิดได้มีการนำเสนอโครงการจำนวน 6 โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ด โครงการ พัฒนาแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตรพอเพียง โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ห้องสมุด โครงการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้บ่อเลี้ยงปลา และโครงการพัฒนา สนามเด็กเล่นและในที่ประชุมมีมติร่วมกันว่ากิจกรรมโครงการที่จะพัฒนา ควรให้สอดคล้องกับ คำแนะนำจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบที่ สามเมื่อวันที่ 11 -13 ธันวาคม 2556 คือ ให้พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่แล้วให้เอื้อต่อการเรียนการ สอน และพร้อมใช้งาน และโครงการที่โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุน ผลการดำเนินกิจกรรม สร้างแนวการพัฒนา ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมระดมความคิด โครงการที่นำเสนอโครงการตาม ข้อตกลงร่วมกัน สรุปได้ว่าแหล่งเรียนรู้ที่จะพัฒนามีทั้งหมด 4 แหล่งการเรียนรู้ คือ 1. แหล่ง เรียนรู้โรงเพาะเห็ด 2. แหล่งเรียนรู้แปลงเกษตร 3. แหล่งเรียนรู้ห้องสมุด 4. แหล่งเรียนรู้ห้อง คอมพิวเตอร์

2.3 กิจกรรมการทำงานร่วมกัน

กิจกรรมนี้เป็นการทำงานร่วมกัน โดยการนำโครงการและกิจกรรมมาสู่การ ปฏิบัติและ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันเสนอชื่อผู้รับผิดชอบในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ผลจาก การดำเนินการของกิจกรรมที่ประชุมมีมติให้เพิ่มครูเข้าไปในการรับผิดชอบดูแลแหล่งเรียนรู้เพิ่ม อีกหนึ่งคน จากแหล่งเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนาคือ 1. แหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ด 2. แหล่งเรียนรู้ แปลงเกษตร 3. แหล่งเรียนรู้ห้องสมุด 4. แหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์

ผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม A-I-C สรุปได้ดังนี้

1. สภาพปัญหาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ คือ แหล่ง เรียนรู้มีความพร้อมในการใช้งานและเอื้อต่อการเรียนการสอนน้อยมาก เช่น อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ชำรุด ห้องน้ำสกปรก แหล่งเรียนรู้มีงบประมาณจำกัดในการพัฒนาให้ดีขึ้นหรือ พร้อมใช้งาน เช่นห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ขาดงบประมาณที่จะนำมาซ่อมแซมอุปกรณ์เมื่อ ชำรุดหรือเสียหาย แหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรพอเพียง เช่น กระชังเลี้ยงปลาและกบต้องใช้ งบประมาณมากและยาวนานในการซื้ออาหารมาให้กบและปลากิน แหล่งเรียนรู้สามารถนำมาฝึก ปฏิบัติได้เพียงเล็กน้อย เช่นแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดมีสภาพอากาศในห้องร้อนมาก ห้องคอมพิวเตอร์ 2 มีแสงมากเกินไปและอยู่ใกล้ห้องน้ำทำให้มีกลิ่นเหม็น และอากาศร้อนมากในยามบ่าย ขาดการ นิเทศติดตามประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ว่าแหล่งเรียนรู้ใดเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ คุ่มค่า

สำหรับการลงทุน เช่น แหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร เช่นแปลงเกษตรพอเพียง กระชังเลี้ยงปลา กระชังเลี้ยงกบ โรงเรือนเพาะชำ โรงเรือนเพาะเห็ด ว่ามีผลผลิตมีความคุ้มค่าในการลงทุนหรือไม่ แหล่งเรียนรู้หลายแหล่งผู้รับผิดชอบขาดการดูแล ควบคุมบำรุงรักษา โดยเฉพาะแหล่งเรียนรู้ด้านเกษตร

2. ความต้องการในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ คือ แหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน มีบรรยากาศดีเหมาะสำหรับการเรียนรู้ มีอุปกรณ์ครบ พร้อมใช้งาน แหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีพร้อมใช้งาน ทันสมัย มีระบบสืบค้น อินเทอร์เน็ตที่พร้อมใช้งานทั้งในโรงเรียนและให้บริการชุมชน เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ให้ชุมชนเข้ามาร่วมใช้งาน มีระบบการบริหารจัดการที่มีระบบ โดยมีการมอบหน้าที่ให้แก่ผู้รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ที่ชัดเจน ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามและประเมินผล แหล่งเรียนรู้มีความคุ้มค่าในการลงทุน โดยเฉพาะเรียนเรียนรู้ด้านการเกษตรสามารถนำผลผลิตมาขายในชุมชนได้ เช่น แหล่งเรียนรู้กล้วยน้ำหว่านเพื่อการศึกษา แหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ด บ่อเลี้ยงปลา แปลงเกษตรพอเพียง

3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ คือ จากการร่วมระดมความคิด ได้มีการนำเสนอโครงการจำนวน 6 โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ด โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตรพอเพียง โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ห้องสมุด โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้บ่อเลี้ยงปลา และโครงการพัฒนาสนามเด็กเล่น และในที่ประชุมมีมติร่วมกันว่ากิจกรรมโครงการที่จะพัฒนา ควรให้สอดคล้องกับคำแนะนำจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบที่สามเมื่อวันที่ 11 -13 ธันวาคม 2556 คือ ให้พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่แล้วให้เอื้อต่อการเรียนการสอน และพร้อมใช้งาน และโครงการที่โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุน สรุปได้ว่าแหล่งเรียนรู้ที่จะพัฒนามีทั้งหมด 4 แหล่งการเรียนรู้ คือ 1. แหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ด 2. แหล่งเรียนรู้แปลงเกษตร 3. แหล่งเรียนรู้ห้องสมุด 4. แหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์

3. ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย ประกอบไปด้วย ครูโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ 8 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 7 คน คณะกรรมการนักเรียนจำนวน 6 คน รวมทั้งหมด 22 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 สภาพปัญหาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์พบว่า

“...การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ขาดความต่อเนื่อง โดยเฉพาะแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน เช่นแปลงเกษตร เมื่อมีปัญหาจาก

แมลง ศัตรูพืชก็หยุดการดำเนินการไม่ต่อยอดโดยหาวิธีป้องกัน หรือ ดูแลรักษา ปัญหาในการมีส่วนร่วมคือไม่มีส่วนร่วมคิดและร่วมวางแผน....”

(กัญญณ์ช สร้อยสวด ครูอนุบาล 1. 25 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา ในส่วนแรกน่าจะเป็นบริบท สภาพแวดล้อมให้นำเข้าใช้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะสนามเด็กเล่น ให้ได้มาตรฐาน ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ให้พร้อมใช้งาน แปลงเกษตรให้มีเอื้อต่อการฝึกปฏิบัติจริง....”

(นันทิรา เฉลิมวรรณศรี ครูอนุบาล 2. 27 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...ห้องสมุดในเรื่องของระบบการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตใช้ปฏิบัติงานได้เพียงเล็กน้อย โครงการเกี่ยวกับเกษตรพอเพียงขาดความต่อเนื่อง เช่นแปลงเกษตร บ่อเลี้ยงปลา โรงเพาะเห็ด และอยากให้พัฒนาห้องสมุด เพราะบรรยากาศและหนังสือที่มียังขาดแรงจูงใจให้นักเรียนเข้าใช้งาน....”

(จันทิรา สิงห์ชัย ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. 24 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...ห้องสมุดคับแคบ หนังสือมีจำนวนน้อยและตรงความต้องการของนักเรียนในการค้นคว้า การจัดทำแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร ใช้งบประมาณต้องคุ้มค่ากับการลงทุน และขาดการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลในกิจกรรมโครงการต่าง ๆ....”

(สุนันท์ บุญที ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. 23 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้บ่อเลี้ยงปลา ต้องใช้งบประมาณในการจัดซื้ออาหารเป็นจำนวนมาก และลงทุนสูง ในการมีส่วนร่วมมีปัญหาในการร่วมคิดและร่วมวางแผน....”

(สติยา ศิริถาวรวงษ์ ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. 25 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้ไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะแหล่งเรียนรู้มีมากเกินไป ทำให้การบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพได้ยาก และขาดงบประมาณในการพัฒนา หากมีการจัดสรรงบประมาณอาจจะพัฒนาระบบการสืบค้น โดยเฉพาะห้องคอมพิวเตอร์และห้องสมุดให้สามารถสืบค้นข้อมูลได้เลย และเร็วตรงความต้องการของนักเรียนและคณะครู....”

(บุญไธ ศรีบาง ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. 26 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตยังคงเป็นปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอน และเป็นแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน เพราะความเร็วอินเทอร์เน็ตยังช้าเกินไปในการสืบค้นข้อมูล และต้องการให้พัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตให้สามารถพร้อมใช้งาน ให้นักเรียนได้เต็มที่กับการสืบค้นข้อมูล....”

(วิไลวรรณ อภัยศรี ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. 30 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้ขาดการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะแหล่งเรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียงนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้เพียงเล็กน้อย นักเรียนขาดทักษะในการ ฝึกปฏิบัติจากของจริง ห้องครัว โรงอาหาร อุปกรณ์มีจำนวนน้อย ความสะอาดยังเป็นอุปสรรคต่อ การเรียนรู้สภาพสนามกีฬา นักเรียนสามารถใช้ฝึกทักษะได้บางส่วน ปัญหาในการมีส่วนร่วมคือ ขาดการมีส่วนร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการและประเมินผล...”

(ธนภัทร บุตตานันท์ ครูพี่เลี้ยงเด็กพิการ. 25 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...โครงการเกี่ยวกับเกษตรพอเพียงเช่นโรงเพาะเห็ดผลผลิตที่ได้มีจำนวนน้อยต่อ ความต้องการของชุมชน ต้องศึกษาวิธีการดูแล รักษาให้เข้าใจเพื่อเพิ่มผลผลิต อยากให้มีผู้ดูแล รับผิดชอบผลผลิตในกิจกรรมโครงการด้านการเกษตร เช่น โครงการเลี้ยงปลา เพื่อนำมาทำเป็น อาหารกลางวัน...”

(คำมवल คำจันทราช คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. 25 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...สภาพปัจจุบันแหล่งเรียนรู้ยังขาดการเชื่อมโยง คือ แหล่งเรียนรู้แต่ละแหล่ง ขาดการเชื่อมโยงให้สามารถนำมาทำประโยชน์ร่วมกันได้ และขาดการติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงาน...”

(สุชุม ศิรินันธกุล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. 25 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...สถานที่แหล่งเรียนรู้คับแคบ ขาดแรงจูงใจในการจัดการเรียนรู้ เช่นห้องสมุด และอาคารเรียนเก่าและทรุดโทรม...”

(พระสำเร็จ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. 24 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้สนามเด็กเล่น สูงเกินไปเป็นอันตรายต่อเด็กเล็ก เครื่องเล่น บางอย่างชำรุด และไม่มีทรายรองรับเพื่อลดอาการบาดเจ็บของเด็กหากเกิดการตกหล่นจาก เครื่องเล่น โครงการเลี้ยงปลาขาดความต่อเนื่อง ผลผลิตที่ได้ยังน้อยเกินไปในการลงทุน ส่วนการมี ส่วนรวมขาดการติดตามและประเมินผล และต้องการให้พัฒนาสนามเด็กเล่น ให้มีความปลอดภัย กว่านี้ โรงเพาะเห็ด ให้สามารถนำมาเป็นอาหารกลางวันให้กับนักเรียนได้...”

(สุบรรณ จันทมาตย์ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. 24 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้ขาดแรงจูงใจให้นักเรียนและชุมชนเข้ามาเรียนรู้...”

(ชาญชัย สุขพรม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. 25 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ชำรุด ใช้งานได้เพียงเล็กน้อย...”

(ณรงค์ ผาอ่อน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. 25 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์ชำรุด และสนามฟุตบอลชำรุด เป็นอันตรายในการฝึกซ้อมครับ...”

(ธนภูมิ นวนประโคน คณะกรรมการนักเรียน. 23 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์พร้อมใช้งานบางเครื่องครับ...”

(ไกรวิทย์ฉลิ คณะกรรมการนักเรียน. 23 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...อุปกรณ์กีฬาที่มีจำนวนน้อย ต่อความต้องการฝึก เล่นเสริมทักษะในด้านกีฬา
....”

(ณัฐวุฒิ อันแสน คณะกรรมการนักเรียน. 23 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้สระน้ำและแปลงเกษตร สภาพโดยรวมสกปรกมากครับและ
ต้องการให้พัฒนาอยากให้พัฒนาห้องสมุดครับ คืออยากให้มันขยายออก เพราะมันแคบ ครับ...”

(ชาญวิทย์ นาศพัฒน์ คณะกรรมการนักเรียน. 23 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้ห้องสมุดมีหนังสือในการสืบค้นจำนวนน้อยและตรงตามความ
ต้องการสืบค้นน้อยมาก และปัญหาการมีส่วนร่วมคือขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผนและ
ติดตามประเมินผลครับ...”

(พงศ์ธาริน หงษ์หา คณะกรรมการนักเรียน. 23 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย สรุปได้ว่า สภาพปัญหาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัด
บ้านสำราญราษฎร์ คือแหล่งเรียนรู้ขาดแรงจูงใจและที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน อุปกรณ์
ชำรุดใช้งานได้เพียงเล็กน้อยหรือบางส่วน เช่น ห้องสมุดคับแคบ หนังสือมีจำนวนน้อยและตรง
ความต้องการที่จะนำมาเรียนรู้ ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตช้า ทำให้สืบค้นข้อมูลได้ยาก สนาม
เด็กเล่นยังขาดมาตรฐาน สนามกีฬาสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนรู้และเสริมทักษะด้านกีฬาน้อย
ขาดมาตรฐาน ห้องน้ำ ห้องครัว โรงอาหาร อุปกรณ์และความสะอาดยังมีจำนวนจำกัดและ
มาตรฐานในด้านความสะอาดยังน้อยในการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ การนำแหล่งเรียนมาใช้ฝึก
ปฏิบัติได้จริงน้อยเพราะขาดแรงจูงใจให้นักเรียนเข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ ขาดความต่อเนื่องและใช้
งบประมาณมากเกินไปผลผลิตที่ได้น้อยเมื่อเทียบกับการลงทุน เช่น โครงการเกี่ยวกับเศรษฐกิจ
พอเพียง โรงเพาะเห็ด บ่อเลี้ยงปลา แปลงเกษตรพอเพียง และปัญหาการมีส่วนร่วมของโรงเรียน
วัดบ้านสำราญราษฎร์ คือ ขาดการมีส่วนร่วมในการคิด วางแผน และติดตามประเมินผล ในการ
พัฒนาแหล่งเรียนรู้

3.2 ความต้องการในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์พบว่า

“...ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิดและร่วมวางแผน...”

(กัญญณัช สร้อยสด ครูอนุบาล 1. 25 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา ในส่วนแรกน่าจะเป็นบริบท สภาพแวดล้อมให้ นำเข้าใช้ เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะสนามเด็กเล่น ให้ได้มาตรฐาน ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ให้พร้อมใช้งาน แปลงเกษตรให้มีเอื้อต่อการฝึกปฏิบัติจริง...”

(นันทิรา เกลิมวรวงศ์ ครูอนุบาล 2. 27 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...พัฒนาระบบการสืบค้น โดยเฉพาะห้องคอมพิวเตอร์และห้องสมุดให้สามารถ สืบค้นข้อมูลได้โดย และเร็วตรงความต้องการของนักเรียนและคณะครู...”

(บุญไฉ ศรีบาง ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. 26 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...ต้องการให้พัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตให้สามารถพร้อมใช้งาน ให้ นักเรียนได้เต็มทีกับการสืบค้นข้อมูล ทันสมัย...”

(วิไลวรรณ อภัยศรี ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. 30 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...ต้องการให้พัฒนาสนามเด็กเล่น ให้มีความปลอดภัยกว่านี้ โรงเพาะเห็ด ให้ สามารถนำมาเป็นอาหารกลางวันให้กับนักเรียนได้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมกำกับติดตามและร่วมประเมินผล...”

(สุบรรณ จันทมาตย์ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. 24 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์พร้อมใช้งานครับ...”

(ไกรวิทย์ฉลิ คณะกรรมการนักเรียน. 23 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย สรุปได้ว่าความต้องการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โรงเรียน วัดบ้านสำราญราษฎร์ คือ มีแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน มีบรรยากาศดีเหมาะ สำหรับการเรียนรู้ มีอุปกรณ์ครบ พร้อมใช้งาน แหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีพร้อมใช้งาน ทันสมัย มีระบบสืบค้นอินเทอร์เน็ตที่พร้อมใช้งานทั้งในโรงเรียนและให้บริการชุมชน และการมีส่วนร่วมทุก ภาคส่วนในการร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตาม และร่วมประเมินผล

3.3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

“...ควรมีการประชุมผู้ปกครองและนักเรียนร่วมกันเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการ ปลูกฝังการมีระเบียบวินัย ต่อเนื่องจากในโรงเรียนด้วย...”

(กัญญณ์ช สร้อยสาด ครูอนุบาล 1. 23 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...งบประมาณมีอย่างจำกัด ทำให้พัฒนาแหล่งเรียนรู้ได้เพียงเล็กน้อย...”

(นันทิรา เกลิมวรวงศ์ ครูอนุบาล 2. 27 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...มีการจัดบริหารจัดการที่เป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน ต้องร่วมกันวางแผนในการดำเนินการ...”

(จันทิรา สิงห์ชัย ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. 24 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...งบประมาณที่ใช้ไปในแต่ละกิจกรรมโครงการต้องคุ้มค่าต่อการลงทุน...”

(สุนันท์ บุญที ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. 23 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...ควรมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน...”

(สติยา ศิริถาวรวงศ์ ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. 25 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...พัฒนาระบบบรรณารักษะในห้องสมุดให้สามารถใช้งานได้และพร้อมใช้งาน...”

(บุญไฉล ศรีบาง ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. 26 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการฝึกปฏิบัติได้จริง และสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้...”

(วิไลวรรณ อภัยศรี ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. 30 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...กิจกรรม โครงการต่าง ๆ ก่อนดำเนินการกิจกรรมหรือโครงการใด ควรมีการ ร่วมคิดร่วมปรึกษาหารือกัน ทั้งครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนก่อน เพื่อจะได้รู้ ปัญหา ความต้องการและแนวทางในการพัฒนา”

(ธนภัทร บุตตานันท์ ครูพี่เลี้ยงเด็กพิการ. 25 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...อยากให้มีความดูแลแหล่งเรียนรู้ที่เป็นดอกผล สามารถนำมาเป็นอาหารกลางวัน และขายทำรายได้ให้โรงเรียน โดยให้มีเวรยามในการดูแลรักษาตอนกลางคืน และแหล่งเรียนรู้ ด้านศิลปกรรม เพื่อปลูกจิตสำนึกที่ดีให้นักเรียน...”

(คำมวล คำจันทราช คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. 25 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...ควรจัดกิจกรรมทางศาสนา อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง โดยการนิมนต์พระไป เทศสั่งสอนนักเรียน เพื่อที่จะให้นักเรียนนั้นได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และได้ซึมซับหลักธรรมที่ดี เพื่อปลูกฝังศีลธรรมที่ฝังงอเข้าไปในจิตใจ เพราะไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก...”

(หลวงตาสำเร็จ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. 24 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...ในการจัดกิจกรรมหรือโครงการใด ควรเชิญผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ดำเนินการ และควรจัดประชุมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อร่วมระดมความคิดในการแก้ปัญหาของ โรงเรียน และจะได้ร่วมกันวางแผนในการพัฒนาให้ดีขึ้น...”

(ดวงใจ เกษะหายุง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. 24 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...ควรจัดให้มี ธนาคารขยะ เนื่องจากตนเองเป็นแม่ค้าอยู่ในโรงเรียน ได้เก็บขยะ ที่นักเรียนทิ้งขยะไปขายทำให้เกิดรายได้ อาทิตย์ละไม่ต่ำกว่า 80 บาท หากจัดทำธนาคารขยะ จะ ทำให้เด็กนั้นได้เรียนรู้การแยกขยะ พร้อมสร้างจิตสำนึกในการรักษาความสะอาดเพราะขยะในมือ

สามารถเป็นเงินออมได้ ส่วนโครงการด้านการเกษตร ควรทำอย่างต่อเนื่อง ไม่สูญเปล่า ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า และให้เกิดผลได้อย่างจริงจัง....”

(สุบรรณ จันทมาตย์ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. 24 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

“...โครงการเศรษฐกิจพอเพียง ควรมีการสร้างรายได้ให้นักเรียน โดยผลผลิตที่ได้ อย่างเช่น แผลงผัก นักเรียนสามารถนำผักไปขายได้และนำรายได้ที่ได้มาทำเป็นเงินออม ซึ่งจะให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงและคุณค่าของเงินเพราะนักเรียนได้ทำการปฏิบัติจริง....”

(ชาญชัย สุขพรม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. 25 มิถุนายน 2557 : สัมภาษณ์)

ผลการศึกษาข้อเสนอแนะแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย สรุปได้ว่า ข้อเสนอแนะแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ คือ

1. ในการจัดกิจกรรมหรือโครงการใด ก่อนดำเนินการกิจกรรมหรือโครงการใด ควรมีการร่วมคิดร่วมปรึกษาหารือกัน ทั้งครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนก่อน เพื่อจะได้ร่วมระดมความคิดในการชี้ปัญหาของโรงเรียน ความต้องการและแนวทางในการพัฒนาควรเชิญผู้นำชุมชน และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ เพื่อจะได้ร่วมกันวางแผนในการพัฒนาให้ดีขึ้น

2. มีจัดสรรงบประมาณมาใช้ในการพัฒนา งบประมาณที่ใช้ไปในแต่ละกิจกรรม โครงการต้องคุ้มค่าต่อการลงทุน หากมีงบประมาณก็จะสามารถดำเนินการได้..”

3. แหล่งเรียนรู้ด้านศิลปกรรม เพื่อปลูกจิตสำนึกที่ดีให้นักเรียนควรจัดกิจกรรมทางศาสนา อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง โดยการนิมนต์พระไปเทศน์สอนนักเรียน เพื่อที่จะให้นักเรียนนั้นได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และได้หลักธรรมที่ดีเพื่อปลูกฝังศีลธรรมที่ดงามเข้าไปในจิตใจ เพราะไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยากและควรมีการประชุมผู้ปกครองและนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปลูกฝังการมีระเบียบวินัย ต่อเนื่องจากในโรงเรียน

4. ธนาคารขยะ ทำให้เด็กนั้นได้เรียนรู้การแยกขยะ พร้อมสร้างจิตสำนึกในการรักษาความสะอาดเพราะขยะในมือสามารถเป็นเงินออมได้

5. โครงการด้านการเกษตร ควรทำอย่างต่อเนื่อง ไม่สูญเปล่า ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า และให้เกิดผลได้อย่างจริงจัง โครงการเศรษฐกิจพอเพียง ควรมีการสร้างรายได้ให้นักเรียน ผลผลิตที่ได้ นักเรียนสามารถนำผักไปขายได้และนำรายได้ที่ได้มาทำเป็นเงินออม ซึ่งจะให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงและคุณค่าของเงินเพราะนักเรียนได้ทำการปฏิบัติจริง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

6. มีการจัดบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน เป็นขั้นเป็นตอน

7. พัฒนาระบบบรรณารักษ์ในห้องสมุดให้สามารถใช้งานได้และพร้อมใช้งาน

สรุปผลการศึกษาสภาพปัญหาความต้องการ และข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ จากการวิเคราะห์เอกสาร จากการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม A-I-C และจากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. สภาพปัญหาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ คือ สภาพบรรยากาศแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนเพียงเล็กน้อย อุปกรณ์ เครื่องมือมีจำกัด และพร้อมใช้งานเพียงบางส่วน เช่น ห้องสมุดคับแคบ หนังสือมีจำนวนน้อยและตรงตามความต้องการที่จะนำมาเรียนรู้ ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตช้า ทำให้สืบค้นข้อมูลได้ยาก สนามเด็กเล่นสนามกีฬาขาดมาตรฐาน ห้องน้ำ ห้องครัว โรงอาหาร ความสะอาดเป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้สามารถนำมาใช้ฝึกปฏิบัติได้จริงเพียงเล็กน้อย ทำให้นักเรียนขาดแรงจูงใจในการใช้แหล่งเรียนรู้ ครูนำแหล่งเรียนรู้ที่มีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนน้อยมาก และแผนงานโครงการ กิจกรรมของโรงเรียนขาดความสอดคล้องต่อเนื่องและผลผลิตที่ได้จากการลงทุนยังน้อย เช่น โครงการเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง โรงเพาะเห็ด บ่อเลี้ยงปลา แปลงเกษตรพอเพียง กระชังเลี้ยงปลา กระชังเลี้ยงกบ โรงเรือนเพาะชำ แหล่งเรียนรู้มีงบประมาณจำกัดในการพัฒนาให้ดีขึ้นหรือพร้อมใช้งาน เช่นห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ขาดงบประมาณในการนำอุปกรณ์มาซ่อมแซมเมื่อชำรุดหรือเสียหาย แหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรพอเพียง เช่น กระชังเลี้ยงปลาและกบต้องใช้งบประมาณมากและยาวนานในการซื้ออาหารมาให้กบและปลากินและปัญหาการมีส่วนร่วมของโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ คือ ขาดมีส่วนร่วมในการคิด วางแผน และติดตามประเมินผล ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

2. ความต้องการในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ คือ มีแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน มีบรรยากาศดีเหมาะสำหรับการเรียนรู้ มีอุปกรณ์ครบ พร้อมใช้งาน แหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีพร้อมใช้งาน ทันสมัย มีระบบสืบค้นอินเทอร์เน็ตที่พร้อมใช้งานทั้งในโรงเรียนและให้บริการชุมชน และการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในการร่วมวางแผนร่วมดำเนินการ ร่วมติดตาม และร่วมประเมินผล ซึ่งแหล่งเรียนรู้ที่ต้องการเร่งปรับปรุงแก้ไขและต้องการพัฒนา มีอยู่ 4 แหล่งการเรียนรู้คือ 1. แหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ด 2. แหล่งเรียนรู้แปลงเกษตร 3. แหล่งเรียนรู้ห้องสมุด 4. แหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์

3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ คือ ให้โรงเรียนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่โรงเรียนมีอยู่แล้วให้ดีขึ้น จัดบรรยากาศให้น่าเรียน นำใช้ สื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ พร้อมใช้ พร้อมกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนและครู เข้าใช้แหล่งเรียนรู้โครงการด้านการเกษตร ควรทำอย่างต่อเนื่อง ไม่สูญเปล่า ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า และให้เกิดผลได้อย่างจริงจังโครงการเศรษฐกิจพอเพียง ควรมีการสร้างรายได้ให้นักเรียน ผลผลิตที่ได้ นักเรียนสามารถนำไปขายได้และนำรายได้ที่ได้มาทำเป็นเงินออม ซึ่งจะ

ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงและคุณค่าของเงินเพราะนักเรียนได้ทำการปฏิบัติจริง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งโรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่น่าจะเพียงพอในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแต่เพียงขาดการกระตุ้นในการใช้แหล่งเรียนรู้ของผู้ที่เกี่ยวข้อง แหล่งเรียนรู้ด้านศีลธรรม เพื่อปลูกจิตสำนึกที่ดีให้แก่นักเรียนควรจัดกิจกรรมทางศาสนา อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง โดยการนิมนต์พระไปเทศน์สอนนักเรียน เพื่อที่จะให้นักเรียนนั้นได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และได้หลักธรรมที่ดีเพื่อปลูกฝังศีลธรรมที่ฝังงอกเข้าไปในจิตใจ เพราะไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยากและควรมีการประชุมผู้ปกครองและนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปลูกฝังการมีระเบียบวินัย ต่อเนื่องจากในโรงเรียน และควรเพิ่มโครงการแหล่งเรียนรู้ธนาคารขยะ ทำให้เด็กนั้นได้เรียนรู้การแยกขยะ พร้อมสร้างจิตสำนึกในการรักษาความสะอาดเพราะขยะในมือสามารถเป็นเป็นเงินออมได้ และพัฒนาระบบบรรณารักษ์ในห้องสมุดให้สามารถใช้งานได้และพร้อมใช้งาน สนับสนุนให้ครูเข้าใช้แหล่งเรียนรู้และนำแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น

มีการจัดบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน เป็นขั้นเป็นตอน พร้อมทั้งจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนโดยนำมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเป็นเป้าหมายการดำเนินงานและ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ มีการดำเนินการที่เป็นระบบ ครอบคลุมการ PDCA รายงานการประเมินกิจกรรมต่าง ๆ มีการจัดสรรงบประมาณมาใช้ในการพัฒนา งบประมาณที่ใช้ไปในแต่ละกิจกรรมโครงการต้องคุ้มค่าต่อการลงทุน หากมีงบประมาณก็จะสามารถดำเนินการได้

ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมหรือโครงการใด ก่อนดำเนินการกิจกรรมหรือโครงการใด ควรมีการร่วมคิดร่วมปรึกษาหารือกัน ทั้งครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนก่อน เพื่อจะได้ร่วมระดมความคิดในการแก้ปัญหาของโรงเรียน ความต้องการและแนวทางในการพัฒนาควรเชิญผู้นำชุมชน และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ เพื่อจะได้ร่วมกันวางแผนในการพัฒนาให้ดีขึ้น

ผลการศึกษาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา โรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

แหล่งเรียนรู้มีการพัฒนาดีขึ้นมาก สภาพบรรยากาศเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน นักเรียนสามารถลงมือปฏิบัติได้จริง อุปกรณ์เหมาะสม พร้อมใช้งาน และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จากครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามกระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นปฏิบัติในการ

พัฒนาแหล่งเรียนรู้ (Do) ขั้นกำกับและติดตาม (Check) ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Action) ทุกคนมีความสุขและเต็มใจในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้ง 4 แหล่งเรียนรู้มีรายละเอียดดังนี้

1. **ขั้นวางแผน (Plan)** ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัย ได้นำข้อมูลจากผลการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ มาจัดทำแผนปฏิบัติการและโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

ตารางที่ 2 แผนปฏิบัติการในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์

กิจกรรม	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้มีส่วนร่วม
1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการและ ข้อเสนอแนะ	มิถุนายน		- ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
2. จัดทำคำสั่ง/โครงการ	มิถุนายน		- ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
3. ขออนุมัติโครงการ	มิถุนายน		- ผู้วิจัยและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ดำเนินงานตามโครงการ			
4.1 โรงเพาะเห็ด	กรกฎาคม - กันยายน	15,000	- ครูและผู้ร่วมวิจัย
4.2 แปลงเกษตร	กรกฎาคม - กันยายน	6,000	- ครูและผู้ร่วมวิจัย
4.3 ห้องสมุด	กรกฎาคม - กันยายน	5,000	- ครูและผู้ร่วมวิจัย
4.4 ห้องคอมพิวเตอร์	กรกฎาคม - กันยายน	20,000	- ครูและผู้ร่วมวิจัย
5. กำกับและติดตาม	กรกฎาคม - กันยายน		- ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย
6. การประเมินความพึงพอใจ	กรกฎาคม - กันยายน		- ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
รวม	4 เดือน	46,000	

สรุปผลการศึกษารายงาน (Plan) สรุปได้ว่า ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการ จากผลการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ และโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พร้อมทั้งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษาแหล่งเรียนรู้ กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ กำกับติดตาม และประเมินผล และจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนาแหล่งเรียนรู้

2. **ขั้นปฏิบัติในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (Do)** ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัย ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ โดยได้พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้ง 4 แหล่งเรียนรู้ คือ 1. แหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ด 2. แหล่งเรียนรู้แปลงเกษตร 3. แหล่งเรียนรู้ห้องสมุด 4. แหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

2.1. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ดมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ด

กิจกรรม	ระยะเวลา	การมีส่วนร่วม
1. ปรับปรุงโรงเรือนเพาะเห็ด	7 กรกฎาคม 2557	- ครู นักเรียน ร่วมกันนำเชือกก่อนเห็ดเก่าออกจากโรงเรือนเพาะเห็ด - ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมบริจาคน้ำยาฆ่าเชื้อและปูนขาวสำหรับฆ่าเชื้อในบริเวณรอบโรงเรือนเพาะเห็ด พร้อมดำเนินการฉีดยาฆ่าเชื้อ
2. กิจกรรมให้ความรู้	15 กรกฎาคม 2557	- ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมรับฟังการดูแลรักษาเห็ดและร่วมปฏิบัติจริง จากวิทยากรซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการเพาะเห็ด
3. กิจกรรมดูแลรักษาและเก็บเกี่ยวผลผลิต	16 กรกฎาคม - 30 กันยายน 2557	- ครู นักเรียน รดน้ำและนำผลผลิตที่ได้ไปทำอาหารกลางวัน - คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง เข้ามาช่วยเก็บผลผลิตหลังเลิกเรียน และร่วมนำผลผลิตไปจำหน่ายในหมู่บ้านพร้อมกับนักเรียนที่เป็นเวรประจำวัน

2.2 การพัฒนาแปลงเกษตรมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตร

กิจกรรม	ระยะเวลา	การมีส่วนร่วม
1. ปรับปรุงแปลงเกษตร	22-31 กรกฎาคม 2557	<ul style="list-style-type: none"> - ครูประจำชั้นแบ่งพื้นที่รับผิดชอบให้กับนักเรียน - นักเรียน ทำความสะอาด ขุดแปลงเตรียมดิน - ผู้ปกครอง ร่วมช่วยนักเรียนเตรียมสถานที่ปลูก - คณะกรรมการสถานศึกษา สนับสนุนเมล็ดพันธ์และต้นกล้า
2. กิจกรรมดูแลรักษา ผลผลิต	1 สิงหาคม - 30 กันยายน	<ul style="list-style-type: none"> - ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ร่วมกันดูแลรักษาผลผลิตในแปลงเกษตร

2.3. การพัฒนาห้องสมุด มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ห้องสมุด

กิจกรรม	ระยะเวลา	การมีส่วนร่วม
1. ปรับปรุงห้องสมุดให้นำใช้งาน	24-31 กรกฎาคม 2557	- ครูผู้รับผิดชอบนำนักเรียนเข้าทำความสะอาด ปรับปรุงห้องสมุด - นักเรียน ทำความสะอาด ปรับปรุงห้องสมุด
2. จัดหาสื่ออุปกรณ์การสืบค้นในห้องสมุด	28 กรกฎาคม 2557	- ครู นำสื่อที่ได้รับการนำเสนอจากผู้ขายสื่อสำหรับสืบค้นหนังสือในห้องสมุดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้พิจารณา - คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง นักเรียน ร่วมพิจารณาเลือกชุดตามความต้องการและเหมาะสม
3. กิจกรรมจัดหาสนับสนุนหนังสือใหม่	22-29 กันยายน 2557	- ผู้ปกครองแจ้งโรงเรียนว่าจะสนับสนุนหนังสือใหม่ให้กับโรงเรียนโดยให้โรงเรียนทำหนังสือขอสนับสนุนไปยังห้างบิ๊กซี สาขาบุรีรัมย์ - ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชุมปรึกษาหารือเพื่อต้อนรับและแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ

2.4. การพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 6 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์

กิจกรรม	ระยะเวลา	การมีส่วนร่วม
1. สำรองห้องคอมพิวเตอร์	28 กรกฎาคม 2557	<ul style="list-style-type: none"> - ครูผู้รับผิดชอบนำนักเรียนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง เข้าดูสภาพห้องคอมพิวเตอร์ และช่วยสำรวจว่าสภาพห้องและอุปกรณ์ใดควรเปลี่ยน - ผู้ปกครอง แสงในห้องมากเกินไปใช้งานไม่สะดวกเสนอให้จัดหาผ้ามาปิดเพื่อให้อากาศในห้องเย็น - คณะกรรมการสถานศึกษา ควรจัดหาสื่อเพิ่มเติมในการสืบค้นและเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ขึ้นอีก - นักเรียนเสนอให้เพิ่มความเร็วอินเทอร์เน็ต
2. จัดหาสื่ออุปกรณ์การสืบค้นในห้องคอมพิวเตอร์	28 กรกฎาคม 2557	<ul style="list-style-type: none"> - ครู ผู้รับผิดชอบจัดทำเรื่องเพื่อเสนอเพื่อดำเนินการจัดหาสื่ออุปกรณ์ คือ สื่อในการสืบค้น การจัดซื้ออุปกรณ์ที่ชำรุด การจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เพิ่มเติมและการเพิ่มความเร็วของอินเทอร์เน็ต - คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมพิจารณาและมีมติให้ดำเนินการได้
3. ปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์ให้พร้อมใช้	29 กรกฎาคม - 30 กันยายน 2557	<ul style="list-style-type: none"> -ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์

สรุปผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ชั้นปฏิบัติในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (Do) สรุปได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาโรงเพาะเห็ด สรุปได้ว่า มีบรรยากาศโรงเพาะเห็ดโดยรวม เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนนักเรียนสามารถนำมาฝึกปฏิบัติได้จริง เมื่อเทียบกับผลผลิตของปีที่แล้วการพัฒนาโรงเพาะเห็ดในครั้งนี้นี้ได้รับผลผลิตดีขึ้น สามารถนำมาทำอาหารกลางวันสำหรับนักเรียน และจำหน่ายให้กับผู้ปกครองได้

2. ผลการพัฒนาแปลงเกษตร สรุปได้ว่า แปลงเกษตรมีภูมิทัศน์ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด ไม่มีหญ้าลกรุงรัง นักเรียนมีความรับผิดชอบในการดูแลรักษาพืชผักที่ตนเองรับผิดชอบ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งเรียนรู้ที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาในช่วงวันที่ 16 พฤษภาคม 2557 เป็นต้นมา แหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรมีการพัฒนาขึ้นอย่างมาก เอื้อต่อการลงมือปฏิบัติได้จริง

3. พัฒนาห้องสมุด สรุปได้ ห้องสมุดมีการจัดหนังสือให้เป็นระเบียบ แยกหนังสือออกเป็นหมวดหมู่ มีการติดป้ายกำกับหมวดหมู่ บรรยากาศในห้องสมุดพร้อมใช้งาน เอื้อต่อการค้นคว้าหาความรู้ ซึ่งแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดมีการพัฒนาดีขึ้นมาก

4. ผลการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ สรุปได้ว่า ห้องคอมพิวเตอร์ มีบรรยากาศที่พร้อมใช้งาน เอื้อต่อการค้นคว้าหาความรู้ ระบบอินเทอร์เน็ตเร็วขึ้น สามารถเรียนรู้จากระบบสื่อ CAI ได้

3. ขั้นตรวจสอบ ทบทวน กำกับติดตาม (Check)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยที่ได้รับการมอบหมายในการกำกับติดตามการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ ได้ดำเนินการกำกับติดตาม การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้ง 4 คือ แหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ด แหล่งเรียนรู้แปลงเกษตร แหล่งเรียนรู้ห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ ซึ่งได้มีการประชุมกำกับติดตาม จำนวน 2 ครั้ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 การกำกับติดตามการพัฒนาแหล่งเรียนครั้งที่ 1 วันที่ 13 สิงหาคม 2557

ตารางที่ 7 การกำกับติดตามการพัฒนาแหล่งเรียนครั้งที่ 1 การปรับปรุงโครงสร้างแหล่งเรียนรู้
ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

ครู	นักเรียน	คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ผู้ปกครอง
- การปรับปรุง โครงสร้างแหล่ง เรียนรู้ ทั้ง 4 ทัน ตามที่กำหนด พร้อมสำหรับที่จะ พัฒนาในขั้นต่อไป - เวลาในการ ดำเนินการ เหมาะสม	- โรงเพาะเห็ด สะอาด - แปลงเกษตร มี พื้นที่รับผิดชอบดูแล เหมาะสม - ห้องสมุด สะอาด น่าใช้มากขึ้น - ห้องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ที่ชำรุด สามารถใช้งานได้ แล้ว	- โรงเพาะเห็ดปรับปรุง โรงเรือนได้ทันตาม เวลาที่กำหนด - แปลงเกษตร ได้ทำ ความสะอาด น่าใช้ - ห้องสมุด สะอาดและ เป็นระเบียบ - ห้องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์พร้อมใช้งาน	- โรงเพาะเห็ดได้ทำการฆ่า เชื้อตามที่ได้กำหนด - แปลงเกษตร พร้อมใช้งาน - ห้องสมุด เป็นระเบียบ การวางโต๊ะเหมาะสม ไม่ เกะกะ - ห้องคอมพิวเตอร์ บรรยากาศในการเรียน เหมาะสม มีม่านกรองแสง เวลาบ่ายแสงไม่มากเกินไป ในเวลาเรียน

ผลการกำกับติดตามการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สรุปได้ว่า แหล่งเรียนรู้ทั้ง 4 แหล่งเรียนรู้
มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเพาะเห็ด แปลงเกษตร สะอาด น่าใช้งาน ห้องสมุดมีการจัด
วางโต๊ะให้เป็นระเบียบ ห้องสะอาด และห้องคอมพิวเตอร์สะอาด อุปกรณ์ที่ชำรุดได้เปลี่ยนให้
พร้อมใช้งาน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในการปรับปรุงบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ พร้อมใช้งาน
มีเวลาที่เหมาะสม ทันตามเวลาที่กำหนด ที่ประชุมมีมติแหล่งเรียนรู้ทั้ง 4 มีสภาพบรรยากาศ
เหมาะสม อุปกรณ์พร้อมใช้งาน จึงได้กำหนดการติดตามประเมินผลครั้งที่ 2 ในวันที่ 27
สิงหาคม 2557

3.2 การกำกับติดตามการพัฒนาแหล่งเรียนครั้งที่ 2 วันที่ 27 สิงหาคม 2557

ตารางที่ 8 การกำกับติดตามการพัฒนาแหล่งเรียนครั้งที่ 2 การจัดหาสื่อและอุปกรณ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้

ครู	นักเรียน	คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ผู้ปกครอง
<p>- โรงเพาะเห็ด แต่งตั้งนักเรียนดูแล - แปลงเกษตร กำหนดพืชชนิดของ พืชที่จะปลูกให้กับ นักเรียน - ห้องสมุด มีการ ติดป้ายและ สัญลักษณ์เป็น หมวดหมู่ที่ เหมาะสม - ห้องคอมพิวเตอร์ มีคอมพิวเตอร์ เพิ่มขึ้น เหมาะสม กับการเรียน จัดหาโปรแกรม สำหรับเรียนรู้ด้วย ตนเองได้เหมาะกับ นักเรียน ความเร็ว อินเทอร์เน็ตเร็วขึ้น</p>	<p>- โรงเพาะเห็ด จำนวนนักเรียนที่ รับผิดชอบดูแล เหมาะสม - แปลงเกษตร มี ปลูกมะเขือ พริก ตามที่ได้รับ มอบหมายตามที่ กำหนด - ห้องสมุด ค้นหา หนังสือที่อ่านได้ง่าย ขึ้นเป็นหมวดหมู่ มี โปรแกรมสำหรับ สืบค้นหนังสือเพื่อ อ่านได้ - ห้องคอมพิวเตอร์ ได้ฝึกปฏิบัติด้วย ตนเองมากขึ้น เรียนรู้ จากสื่อการสอนได้ สามารถสืบค้นหา ความรู้ใหม่จาก อินเทอร์เน็ตได้ดีมาก ขึ้น</p>	<p>- โรงเพาะเห็ดนักเรียน ได้ฝึกปฏิบัติจากของ จริง - แปลงเกษตร มีการ ปลูกพืชตามที่กำหนด และเหมาะสมกับพื้นที่ - ห้องสมุด สามารถ ค้นหาหนังสือได้ง่ายขึ้น - ห้องคอมพิวเตอร์ มี คอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้น รองรับนักเรียนในการ ฝึกปฏิบัติได้มากขึ้น</p>	<p>- โรงเพาะเห็ด เชื้อก้อนเห็ด ใหม่ เหมาะสำหรับการ เรียนรู้ - แปลงเกษตร ต้นมะเขือ และพริกกำลังเจริญเติบโต - ห้องสมุด หนังสือแยกเป็น หมวดหมู่ เหมาะสม - ห้องคอมพิวเตอร์ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเพิ่มขึ้น ได้ดี</p>

ผลการกำกับติดตามการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ครั้งที่ 2 สรุปได้ว่า แหล่งเรียนรู้ทั้ง 4 มีการพัฒนาขึ้นมาก โรงเพาะเห็ด มีผลผลิตสามารถนำเห็ดออกจำหน่ายและนำมาประกอบอาหาร ได้แปลงเกษตร พืชที่ปลูกกำลังเจริญเติบโต จากที่รกร้าง เปลี่ยนมาเป็นแปลงเกษตรที่มีชีวิต ห้องสมุด มีป้ายบอกหมวดหมู่ของหนังสือ มีโปรแกรมสำหรับการสืบค้นหนังสือเพิ่มขึ้น และง่ายต่อการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และห้องคอมพิวเตอร์มีคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้น สามารถให้นักเรียน ได้ฝึกปฏิบัติได้จริงเพิ่มมากขึ้น มีสื่อการเรียนที่สามารถค้นคว้าหรือหาความรู้ได้เอง มีระบบสืบค้น ทางอินเทอร์เน็ตที่เร็วขึ้น สนับสนุนการค้นคว้าหาความรู้ได้เป็นอย่างดี ที่ประชุมจึงมีมติกำหนดให้ วันที่ 30 กันยายน 2557 เป็นวันสรุปผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ว่าควรดำเนินการในสิ่งใดต่อไป บ้างหรือควรปรับปรุงในแหล่งเรียนรู้ใดบ้าง เพื่อเป็นการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยกระดับคุณภาพ การศึกษาของนักเรียน จึงขอให้ผู้วิจัยสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมดเสนอที่ประชุมเพื่อใช้ในการ พิจารณาด้วย

สรุปขั้นการกำกับติดตาม และทบทวน (Check) สรุปได้ว่า การดำเนินการพัฒนา แหล่งเรียนรู้มีการพัฒนา มีการพัฒนาที่เป็นขั้นเป็นตอน แหล่งเรียนรู้ทั้ง 4 มีการปรับปรุง โครงสร้าง บรรยากาศที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ มีอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้อันเหมาะสม พร้อมใช้ งานตามแผนปฏิบัติการที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ จากการร่วมกันพัฒนาและกำกับติดตาม ทบทวน ผลการดำเนินงานร่วมกัน จึงสามารถปฏิบัติงานในขั้นต่อไปได้ คือ ขั้นสรุปและรายงานผลการ สร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (Action) ในลำดับต่อไป

4. ขั้นสรุปและรายงานผลการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (Action)

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ จากมติที่ ประชุมในวันที่ 27 สิงหาคม 2557 ที่ประชุมได้มีมติให้ผู้วิจัยสรุปผลการดำเนินงานในการ ดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยมีมติในที่ประชุมสรุปได้ว่าแหล่งเรียนรู้ทั้ง 4 คือ แหล่งเรียนรู้โรง เพาะเห็ด แหล่งเรียนรู้แปลงเกษตร แหล่งเรียนรู้ห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ มีการ พัฒนาดีขึ้นและเป็นไปตามความต้องการของคณะครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน และผู้ปกครอง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกระบวนการตั้งแต่ขั้นร่วม วางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมกำกับติดตาม และร่วมประเมินผล ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้สึก ภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และมีความพึงพอใจในการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ในครั้งนี้มากที่สุด

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์

1. ผลการศึกษาจากการสังเกตผู้ร่วมวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตผู้ร่วมวิจัยแบบมีส่วนร่วม โดยใช้แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผลการสังเกต มีดังนี้

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมผู้ร่วมวิจัยในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์

ข้อที่	แบบสังเกตพฤติกรรมผู้ร่วมวิจัยในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		การแปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมคิด	4.38	0.48	มาก
2	มีส่วนร่วมประเมินปัญหา วิเคราะห์สภาพปัญหา	4.25	0.43	มาก
3	มีส่วนร่วมในการเสนอความต้องการ	4.13	0.33	มาก
4	มีส่วนร่วมในการวางแผน	4.25	0.43	มาก
5	มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน	4.25	0.43	มาก
6	มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา	4.13	0.33	มาก
7	มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	4.06	0.24	มาก
	ค่าเฉลี่ย	4.21	0.38	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ร่วมวิจัยในภาพรวมระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 โดยมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยน มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 รองลงมา การมีส่วนร่วมประเมินปัญหา วิเคราะห์สภาพปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และน้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 4.06

2. ผลการประเมินความพึงพอใจการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 126 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ รายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจ มีรายละเอียดตามตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจ

สถานะภาพ	เพศ				รวม (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
	ชาย (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)	หญิง (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)		
1. ผู้บริหารสถานศึกษา			1	0.79	1	0.79
2. ครู	3	2.38	5	3.97	8	6.35
3. คณะกรรมการสถานศึกษา	5	3.98	2	1.58	7	5.56
4. นักเรียน	40	31.75	40	31.74	80	63.49
5. ผู้ปกครอง	15	11.90	15	11.91	30	23.81
รวม	63	50	63	50	126	100

จากตารางที่ 10 พบว่า มีผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 126 คน เป็นแบบประเมินที่มีความสมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละร้อย เมื่อพิจารณาจำแนกตามสถานะภาพและเพศ พบว่า มีผู้บริหารสถานศึกษาตอบแบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.79 ครู จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.35 คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 นักเรียน จำนวน 80 คน คิดเป็น 63.49 ผู้ปกครอง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 23.81 เมื่อจำแนกตามเพศคิดเป็นผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจเป็นชาย จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจเป็นหญิง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการตอบแบบประเมินความพึงพอใจ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์

ข้อที่	รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ		การแปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	ท่านมีความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.40	0.49	มาก
2	ท่านมีความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.66	0.48	มากที่สุด
3	ท่านมีความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมกำกับติดตามในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.66	0.48	มากที่สุด
4	ท่านมีความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมประเมินผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.60	0.49	มากที่สุด
5	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้โรงพยาบาลที่พัฒนา มีสื่อ อุปกรณ์ เหมาะสม	4.60	0.49	มากที่สุด
6	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้โรงพยาบาลที่พัฒนา บรรยากาศ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนการสอน	4.63	0.49	มากที่สุด
7	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้โรงพยาบาลที่พัฒนา สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	4.74	0.44	มากที่สุด
8	ท่านมีความพึงพอใจในการนำแหล่งเรียนรู้โรงพยาบาลที่พัฒนา มาใช้สนับสนุนการเรียนการสอน	4.65	0.48	มากที่สุด
9	ท่านมีความพึงพอใจในมาตรการดูแลรักษา แหล่งเรียนรู้โรงพยาบาล	4.60	0.49	มากที่สุด
10	ความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตรที่พัฒนา มีสื่อ อุปกรณ์ เหมาะสม	4.63	0.49	มากที่สุด
11	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตรที่พัฒนา บรรยากาศ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนการสอน	4.74	0.44	มากที่สุด

ข้อที่	รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ		การแปลผล
		\bar{X}	S.D.	
12	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตรที่พัฒนา สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	4.65	0.48	มากที่สุด
13	ท่านมีความพึงพอใจในการนำแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตรที่ พัฒนา มาใช้สนับสนุนการเรียนการสอน	4.60	0.49	มากที่สุด
14	ท่านมีความพึงพอใจในมาตรการดูแลรักษา แหล่งเรียนรู้ แปลงเกษตร	4.63	0.49	มากที่สุด
15	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดที่พัฒนา มีสื่อ อุปกรณ์ เหมาะสม	4.74	0.44	มากที่สุด
16	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดที่พัฒนา บรรยากาศ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนการสอน	4.65	0.48	มากที่สุด
17	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดที่พัฒนา สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	4.60	0.49	มากที่สุด
18	ท่านมีความพึงพอใจในการนำแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดที่ พัฒนา มาใช้สนับสนุนการเรียนการสอน	4.63	0.49	มากที่สุด
19	ท่านมีความพึงพอใจในมาตรการดูแลรักษา แหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด	4.74	0.44	มากที่สุด
20	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ที่ พัฒนา มีสื่อ อุปกรณ์ เหมาะสม	4.74	0.44	มากที่สุด
21	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ที่ พัฒนา บรรยากาศ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียน การสอน	4.65	0.48	มากที่สุด
22	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ที่ พัฒนา สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	4.60	0.49	มากที่สุด
23	ท่านมีความพึงพอใจในการนำแหล่งเรียนรู้ห้อง คอมพิวเตอร์ที่พัฒนา มาใช้สนับสนุนการเรียนการสอน	4.63	0.49	มากที่สุด
24	ท่านมีความพึงพอใจในมาตรการดูแลรักษา แหล่งเรียนรู้ ห้องคอมพิวเตอร์	4.65	0.48	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	4.65	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 พบว่า ระดับความพึงพอใจในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ส่วน ด้านความพึงพอใจด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.58 และด้านความพึงพอใจในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.65

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจด้านการมีส่วนร่วมในการ พัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์

ข้อที่	รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ		การแปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	ท่านมีความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมวางแผนใน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.40	0.49	มาก
2	ท่านมีความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมดำเนินการ พัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.66	0.48	มากที่สุด
3	ท่านมีความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมกำกับติดตาม ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.66	0.48	มากที่สุด
4	ท่านมีความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมประเมินผล การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.60	0.49	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	4.58	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 ระดับความพึงพอใจในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมใน โรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 โดยท่านมีความพึงพอใจความพึงพอใจในการมีส่วน ร่วมดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และท่านมีความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมกำกับติดตามในการ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.66 รองลงมา คือ ท่านมีความพึงพอใจใน การมีส่วนร่วมประเมินผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และน้อยที่สุดคือท่านมีความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมวางแผนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์

ข้อที่	รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ		การแปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ดที่พัฒนา มีสื่อ อุปกรณ์ เหมาะสม	4.60	0.49	มากที่สุด
2	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ดที่พัฒนา บรรยากาศ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนการสอน	4.63	0.49	มากที่สุด
3	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ดที่พัฒนา สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	4.74	0.44	มากที่สุด
4	ท่านมีความพึงพอใจในการนำแหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ดที่พัฒนา มาใช้สนับสนุนการเรียนการสอน	4.65	0.48	มากที่สุด
5	ท่านมีความพึงพอใจในมาตรการดูแลรักษา แหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ด	4.60	0.49	มากที่สุด
6	ความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตรที่พัฒนา มีสื่อ อุปกรณ์ เหมาะสม	4.63	0.49	มากที่สุด
7	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตรที่พัฒนา บรรยากาศ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนการสอน	4.74	0.44	มากที่สุด
8	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตรที่พัฒนา สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	4.65	0.48	มากที่สุด
9	ท่านมีความพึงพอใจในการนำแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตรที่พัฒนา มาใช้สนับสนุนการเรียนการสอน	4.60	0.49	มากที่สุด
10	ท่านมีความพึงพอใจในมาตรการดูแลรักษา แหล่งเรียนรู้แปลงเกษตร	4.63	0.49	มากที่สุด
11	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดที่พัฒนา มีสื่อ อุปกรณ์ เหมาะสม	4.74	0.44	มากที่สุด
12	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดที่พัฒนา บรรยากาศ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนการสอน	4.65	0.48	มากที่สุด

ข้อที่	รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ		การแปลผล
		\bar{X}	S.D.	
13	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดที่พัฒนาสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	4.60	0.49	มากที่สุด
14	ท่านมีความพึงพอใจในการนำแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดที่พัฒนา มาใช้สนับสนุนการเรียนการสอน	4.63	0.49	มากที่สุด
15	ท่านมีความพึงพอใจในมาตรการดูแลรักษา แหล่งเรียนรู้ห้องสมุด	4.74	0.44	มากที่สุด
16	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ที่พัฒนา มีสื่อ อุปกรณ์ เหมาะสม	4.74	0.44	มากที่สุด
17	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ที่พัฒนา บรรยากาศ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนการสอน	4.65	0.48	มากที่สุด
18	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ที่พัฒนา สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	4.60	0.49	มากที่สุด
19	ท่านมีความพึงพอใจในการนำแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ที่พัฒนา มาใช้สนับสนุนการเรียนการสอน	4.63	0.49	มากที่สุด
20	ท่านมีความพึงพอใจในมาตรการดูแลรักษา แหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์	4.65	0.48	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	4.65	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 13 พบว่า ความพึงพอใจด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.65 โดยท่านมีความพึงพอใจในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ห้องสมุด อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 รองลงมาคือท่านมีความพึงพอใจในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์และแปลงเกษตร อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และน้อยที่สุดคือท่านมีความพึงพอใจในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ด อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.64

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการพัฒนาโรงพยาบาลเขต

ข้อที่	รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ		การแปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้โรงพยาบาลเขตที่พัฒนา มีสื่อ อุปกรณ์ เหมาะสม	4.60	0.49	มากที่สุด
2	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้โรงพยาบาลเขตที่พัฒนา บรรยากาศ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนการสอน	4.63	0.49	มากที่สุด
3	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้โรงพยาบาลเขตที่พัฒนา สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	4.74	0.44	มากที่สุด
4	ท่านมีความพึงพอใจในการนำแหล่งเรียนรู้โรงพยาบาลเขตที่พัฒนา มาใช้สนับสนุนการเรียนการสอน	4.65	0.48	มากที่สุด
5	ท่านมีความพึงพอใจในมาตรการดูแลรักษา แหล่งเรียนรู้โรงพยาบาลเขต	4.60	0.49	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	4.64	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 14 พบว่า ความพึงพอใจด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โรงพยาบาลเขต ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.64 โดยท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้โรงพยาบาลเขตที่พัฒนา สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 รองลงมาคือท่านมีความพึงพอใจในการนำแหล่งเรียนรู้โรงพยาบาลเขตที่พัฒนา มาใช้สนับสนุนการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และน้อยที่สุดคือท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้โรงพยาบาลเขตที่พัฒนา มีสื่อ อุปกรณ์ เหมาะสมและท่านมีความพึงพอใจในมาตรการดูแลรักษา แหล่งเรียนรู้โรงพยาบาลเขต อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.60

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการพัฒนาแปลงเกษตร

ข้อที่	รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ		การแปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	ท่านมีพึงพอใจแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตรที่พัฒนา มีสื่ออุปกรณ์ เหมาะสม	4.63	0.49	มากที่สุด
2	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตรที่พัฒนา บรรยากาศ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนการสอน	4.74	0.44	มากที่สุด
3	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตรที่พัฒนา สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	4.65	0.48	มากที่สุด
4	ท่านมีความพึงพอใจในการนำแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตรที่พัฒนา มาใช้สนับสนุนการเรียนการสอน	4.60	0.49	มากที่สุด
5	ท่านมีความพึงพอใจในมาตรการดูแลรักษา แหล่งเรียนรู้แปลงเกษตร	4.63	0.49	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	4.65	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 พบว่า ความพึงพอใจด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.65 โดยท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตรที่พัฒนา บรรยากาศ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 รองลงมาคือท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตรที่พัฒนา สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และน้อยที่สุดคือท่านมีความพึงพอใจในการนำแหล่งเรียนรู้แปลงเกษตรที่พัฒนา มาใช้สนับสนุนการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.60

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการพัฒนาห้องสมุด

ข้อที่	รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ		การแปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดที่พัฒนา มีสื่ออุปกรณ์ เหมาะสม	4.74	0.44	มากที่สุด
2	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดที่พัฒนา บรรยากาศ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนการสอน	4.65	0.48	มากที่สุด
3	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดที่พัฒนา สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	4.60	0.49	มากที่สุด
4	ท่านมีความพึงพอใจในการนำแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดที่พัฒนา มาใช้สนับสนุนการเรียนการสอน	4.63	0.49	มากที่สุด
5	ท่านมีความพึงพอใจในมาตรการดูแลรักษา แหล่งเรียนรู้ห้องสมุด	4.74	0.44	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	4.67	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 16 พบว่า ความพึงพอใจด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ห้องสมุด ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.67 โดยท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดที่พัฒนา มีสื่ออุปกรณ์ เหมาะสมและท่านมีความพึงพอใจในมาตรการดูแลรักษา แหล่งเรียนรู้ห้องสมุด อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 รองลงมาคือท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดที่พัฒนา บรรยากาศ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และน้อยที่สุดคือท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดที่พัฒนา สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.60

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการพัฒนาห้อง
คอมพิวเตอร์

ข้อที่	รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ		การแปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ที่พัฒนา มีสื่อ อุปกรณ์ เหมาะสม	4.74	0.44	มากที่สุด
2	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ที่พัฒนา บรรยากาศ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนการสอน	4.65	0.48	มากที่สุด
3	ท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ที่พัฒนา สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	4.60	0.49	มากที่สุด
4	ท่านมีความพึงพอใจในการนำแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ที่พัฒนา มาใช้สนับสนุนการเรียนการสอน	4.63	0.49	มากที่สุด
5	ท่านมีความพึงพอใจในมาตรการดูแลรักษา แหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์	4.65	0.48	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	4.65	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 17 พบว่า ความพึงพอใจด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.65 โดยท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ที่พัฒนา มีสื่อ อุปกรณ์ เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 รองลงมาคือท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ที่พัฒนา บรรยากาศ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนการสอนและท่านมีความพึงพอใจในมาตรการดูแลรักษา แหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และน้อยที่สุดคือท่านมีความพึงพอใจแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ที่พัฒนา สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.60

สรุปผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ สรุปได้ว่าแหล่งเรียนรู้ทั้ง 4 คือ แหล่งเรียนรู้โรงเพาะเห็ด แหล่งเรียนรู้แปลงเกษตร แหล่งเรียนรู้ห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ มีการพัฒนาที่ดีขึ้น สภาพบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน พร้อมใช้งาน สามารถลงมือปฏิบัติได้จริงและ

ผลการศึกษาความพึงพอใจ ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ใน โรงเรียนวัด บ้านสำราญราษฎร์ พบว่า ระดับความพึงพอใจในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมใน โรงเรียนวัดบ้านสำราญราษฎร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ฉะนั้นใน การวิจัยครั้งนี้ ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยจึงยุติการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ในวงรอบต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY